

Institute for Interdisciplinary Studies
„Artes Liberales”

University of Warsaw

PL-00-046 Warsaw; ul. Nowy Świat 69

tel.: + 48 (22) 828 02 84; fax: +48 (22) 828 02 85

e-mail: ibi@ibi.uw.edu.pl • <http://www.ibi.uw.edu.pl>

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Hellenic Studies

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ
Φεβρουάριος 2013 – Ιούνιος 2013

Τον Ιανουάριο 2008 το OBTA (Κέντρο Μελετών της Αρχαίας Παράδοσης στην Πολωνία και την Κεντροανατολική Ευρώπη) μετονομάστηκε σε Ινστιτούτο Διεπιστημονικών Ερευνών «Artes Liberales» (IBIAL) και το Οκτώβριο 2012 το Ινστιτούτο μετονομάστηκε πάλι σε Τμήμα “Artes Liberales” (Wydział AL), ο οποίος έχει γίνει αυτόνομο 19ο τμήμα στη δομή του Πανεπιστημίου Βαρσοβίας.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διευθύντρια:

- Prof. dr hab. Małgorzata Borowska (Πολιτισμός της Αρχαίας Ελλάδας, Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο, Αριστουργήματα της Κρητικής Αναγέννησης, Εισαγωγή στην Ιστορία και τον Πολιτισμό της Νεότερης Ελλάδας, σεμινάριο: Νεοελληνικό διήγημα)

Γραμματέας:

- Dr Przemysław Kordos (Πολιτιστική Τοπογραφία της Ελλάδας, Λογοτεχνία του 20ου αιώνα, Λαογραφία της Νεότερης Ελλάδας, Εισαγωγή στην Ιστορία, την Λογοτεχνία και τον Πολιτισμό της Κύπρου)

Καθηγητές:

- Prof. dr hab. Maria Kalinowska (Πρόσληψη του Αρχαίου Πολιτισμού, Φιλελληνισμός)
- Prof. dr hab. Jerzy Styka (Αρχαία Ιστορία και Λογοτεχνία)
- Dr hab. Robert Sucharski (Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας, Αρχαίος Πολιτισμός)
- Dr hab. Jolanta Sujecka (Ιστορία και Πολιτισμός των Βαλκανίων)
- Dr hab. Katarzyna Marciniak (Αρχαίος Πολιτισμός)
- Dr Irina Tatarowa (Βυζαντινή Τέχνη)
- Dr Jacek Raszewski (Βυζαντινός Πολιτισμός, Ελληνική Επανάσταση)
- Dr Konrad Kuczara (Βυζαντινός Πολιτισμός, Ελληνική Ορθοδοξία)
- Mgr Kaja Dybowska (Γραμματική της Νεοελληνικής Γλώσσας, Εργαστήριο Μετάφρασης)
- Mgr Jorgos Kojnas (Νεοελληνική γλώσσα)
- Mgr Michał Kucharski (Αρχαία Ελληνική Γλώσσα)

Έλληνας εκπαιδευτικός:

- Βλάσιος Μοντεμάρκος (αποσπασμένος από το ΥΠΕΠΘ)

A. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

1.1. LOUKIS PAPAPHILIPPOU SEAT OF ADVANCEMENT IN MODERN GREEK AT UNIVERSITY OF WARSAW

Το ακαδημαϊκό έτος 2012/2013 είναι το έβδομο έτος της λειτουργίας του Seat (δηλαδή μιας θέσης του assistant professor στην Νεοελληνική Φιλολογία) που για τα πρώτα πέντε χρόνια ήταν χορηγία του Επίτιμου Προξένου της Πολωνίας στην Κύπρο, του κυρίου Λουκή Παπαφιλίππου. Ο υπότροφος του Seat είναι ο δρ Przemysław Kordos, ο οποίος διδάσκει Νεοελληνική Φιλολογία (μ.ά ένα μάθημα για την Κύπρο, βλ. 1.4.), κάνει έρευνα και συνδιοργανώνει τις δραστηριότητες που προβάλλουν τον νεοελληνικό και κυπριακό πολιτισμό στην Πολωνία.

1.2. ΤΡΙΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (BA)

Στο Α' έτος σπουδάζουν 21 φοιτητές, στο Β' - 13 φοιτητές, ενώ στο Γ' έτος - 13 φοιτητές. Μέχρι αρχές Ιουλίου εγγράφονται οι μελλοντικοί φοιτητές για το Α' έτος 20134. Θα δεχτούν μέχρι 25-30 υποψήφιοι.

Το θερινό εξάμηνο στο πρόγραμμα μαθημάτων συμμετείχαν δυο Έλληνες φοιτητές, η Αγγελική Καλιαντερή και ο Ηλίας Ελευθεριάδης, οι οποίοι προετοίμαζαν τους φοιτητές της νεοελληνικής φιλολογίας στις εξετάσεις της Ελληνομάθειας. Οι φοιτητές μας εκτίμησαν αυτά τα μαθήματα.

1.3. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Οι φοιτητές της Νεοελληνικής Φιλολογίας υποβάλλουν και φέτος αιτήσεις για θερινές υποτροφίες του προγράμματος ΘΥΕΣΠΑ, του ΙΜΧΑ και του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Τρεις φοιτήτριες του Β' έτους είναι τώρα στην Αθήνα, στην υποτροφία του ΘΥΕΣΠΑ, ενώ μια φοιτήτρια του Γ' έτους θα συμμετάσχει στην υποτροφία του ΙΜΧΑ τον Αύγουστο στην Θεσσαλονίκη. Φέτος τέσσερις φοιτητές της ΒΑ και δύο φοιτητές ΜΑ Νεοελληνικής Φιλολογίας Μεσογειακών Σπουδών του WAL συμμετέχουν στην ανταλλαγή φοιτητών στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS. Υπογράψαμε συμφωνίες με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, με τη Νεοελληνική Φιλολογία και με τις Μεσογειακές Σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Μπρνο (Τσεχία) και με την Νεοελληνική Φιλολογία στο Στρασβούργο.

1.4. ΔΙΑΛΕΞΗ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΗΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Φέτος, για έκτη φορά, στη διδακτική προσφορά του Τμήματος συμπεριλήφθηκε η διάλεξη *Εισαγωγή στην ιστορία, την λογοτεχνία και τον πολιτισμό της Κύπρου*, η οποία διήρκεσε 30 διδακτικές ώρες και πραγματοποιήθηκε από τον δρ Przemysław Kordos. Η διάλεξη ήταν ανοιχτή για όλους τους ενδιαφερόμενους. **Την παρακολούθησαν 34 φοιτητές**

απ' όλο το Πανεπιστήμιο. Στο τέλος του χειμερινού εξαμήνου οι φοιτητές έδωσαν εξετάσεις σε μορφή τεστ.

1.5. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Κατά της περιόδο Φεβρουάριος 2013 – Ιούλιος 2013 δεν γράφηκαν διπλωματικές εργασίες ΒΑ ούτε ΜΑ, όμως περιμένουμε περίπου 10 εργασίες να υποβληθούν τον Ιούλιο και Σεπτέμβριο.

2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Το εργαστήριο συνεργάζεται τακτικά με το τμήμα Μεσογειακών Σπουδών.

2.1. ΤΟ ΔΙΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΑ)

Στα πλαίσια των Μεσογειακών Σπουδών λειτουργεί η ειδικότητα Νέων Ελληνικών, δηλαδή οι φοιτητές μας έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν το δίπλωμα Μ.Α. Στο πρόγραμμα σπουδάζουν 8 φοιτητές, οι οποίοι ετοιμάζουν τις Μ.Α. εργασίες τους που είναι αφιερωμένες στο Νεοελληνικό πολιτισμό.

2.2 ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (ΕΠΙΠΕΔΟ ΒΑ)

Οι φοιτητές των Μεσογειακών Σπουδών συμμετάσχουν στα μαθήματα νεοελληνικών μαζί με τους φοιτητές Νεοελληνικής Φιλολογίας (4 ώρες την εβδομάδα σε κάθε έτος). Συνολικά 6 φοιτητές παρακολουθούν το λεγόμενο “νεοελληνικό μονοπάτι” και στο τρίτο τους έτος δίνουν εξετάσεις Ελληνομάθειας στο επίπεδο Β1.

3. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ

Το Μάιο του ακαδημαϊκού έτους 2012/2013 στο WAL για **δέκατη** φορά πραγματοποιήθηκαν οι εξετάσεις για την Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας (Κέντρο της Ελληνικής Γλώσσας του ΥΠΕΠΘ στη Θεσσαλονίκη) στα επίπεδα: Α1, Α2, Β1, Β2, C1 και C2. Δώδεκα από τους τριάντα τρεις υποψηφίους ήταν φοιτητές της Νεοελληνικής Φιλολογίας ή της νεοελληνικής ειδικότητας στις ΜΑ Μεσογειακές Σπουδές. Περιμένουμε τα επίσημα αποτελέσματα στα μέσα Ιουλίου.

Β. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Συνεχίζεται η σειρά «ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ». Την **άνοιξη 2013** θα εκδοθούν οι επόμενοι δύο τόμοι της σειράς, οι οποίοι συμπεριλαμβάνουν διηγήματα του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη σε μετάφραση και με σχόλια της Małgorzata Borowska και μιας ομάδας φοιτητών.

2. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΥΠΡΟΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ, ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΠΟΛΙΤΣΜΟΣ

Τον Απρίλιο του 2010 ξεκίνησε και τον Απρίλιο 2013 τελείωσε στο Εργαστήριο Ελληνικών Σπουδών το πρόγραμμα *Κύπρος: ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός*, το οποίο υποστηρίζεται από το Υπουργείο Επιστήμης. Στο πρόγραμμα συμμετείχε το προσωπικό του Εργαστηρίου και οι συνεργάτες του – αρχαιολόγοι, ιστορικοί και πολιτικοί επιστήμονες εξειδικευμένοι σε πολιτικά θέματα του "Κυπριακού ζητήματος". Το πρόγραμμα τελειώνει με την έκδοση ενός συλλογικού επιστημονικού έργου στο οποίο, σε δυο τόμους, συμπεριλαμβάνονται τα πορίσματα των ερευνών (35 κείμενα σε 700-800 σελίδες με φωτογραφίες, χάρτες και πίνακες). Το βιβλίο θα εκδοθεί ο φθινόπωρο.

3. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ „ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ”

Το Εργαστήριο συνεχίζει την αξιολογή συμμετοχή του στο επιστημονικό πρόγραμμα του Τμήματος ΑΛ με θέμα *Φιλελληνισμός στην Πολωνία του 19ου και του 20ου αιώνα. Πολωνικός προσδιορισμός και ευρωπαϊκό πλαίσιο*, το οποίο άρχισε το Μάρτιο του 2005 με ένα εισαγωγικό συνέδριο.

Το Φεβρουάριο του 2008 εκδόθηκε ο πρώτος τόμος μελετών του Προγράμματος, με τίτλο *Φιλελληνισμός στην Πολωνία. Αναγνώριση* (επιμέλεια Maria Kalinowska (διευθύντρια του Προγράμματος), Małgorzata Borowska, Jarosław Ławski, Katarzyna Tomaszuk). Ο τόμος περιέχει άρθρα των διδασκόντων και αποφοίτων του Τμήματος. Το Δεκέμβριο 2012 εκδόθηκε ο Β' τόμος μελετών του Προγράμματος. Στον τόμο συνεισέφεραν πάλι με τα άρθρα τους οι διδάσκοντες και οι φοιτητές του Εργαστηρίου.

Το Μάιο διοργανώσαμε με επιτυχία την προόθηση δυο βιβλίων μας που εκδόθηκαν στα τέλη του 2012 - του Φιλελληνισμού στην Πολωνία (Β' τόμο) και του O Wyspiański και ο Καζαντζάκς και μοντερνίστικα οράματα της αρχαιότητας.

4. ΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το προσωπικό και ορισμένοι φοιτητές μας έλαβαν μέρος στο διεθνές πρόγραμμα Our Mythical Childhood... Classics and Children's Literature Between East & West (με διευθύντρια την καθ. Katarzyna Marciniak) και στο τελικό συνέδριο που έγινε τον Ιούνιο. Τα πρώτα αποτελέσματα και δημοσιεύσεις του προγράμματος (σε ηλεκτρονική μορφή) βρίσκονται εδώ: http://www.kamar.domeczek.pl/OMC%20www/Our_Mythical_Childhood_Publication_of_Research_Results.html

Το προσωπικό του Εργαστηρίου θα συμμετάσχει στο πρόγραμμα του Τμήματος που ξεκίνησε το 2011 και είναι αφιερωμένο στην κληρονομιά της Σπάρτης στην πολωνική λογοτεχνία. Η διευθύντρια του Προγράμματος είναι η prof. Maria Kalinowska. Το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί το 2014 με ένα εκτενές δημοσίευμα όλων το επεξεργασμένων θεμάτων του προγράμματος.

Τους επόμενους μήνες θέλουμε να υποβάλουμε αιτήσεις στους πολωνικούς επιστημονικούς θεσμούς για 4 επιστημονικά προγράμματα.

- The Greeks. Nation in Crises (ανάλυση κρίσεων στην πολιτισμική ιστορία της Ελλάδας από μια μεγάλη ομάδα νεοελληνιστών από όλη την Πολωνία).
- Αρχές νεοελληνικών σπουδών και νεοελληνικού ενδιαφέροντος στην Πολωνία.
- Αντικείμενο στον ελληνικό χορό (με το Θέατρο Χορού “Δόρα Στράτου” - περιμένουμε τα αποτελέσματα).
- Κύπρος - προβληματισμοί ταυτότητας και παραμεθόριου πολιτισμού (συνέχεια του παρόντος κυπριακού επιστημονικού προγράμματος).

Γ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Το Μάρτιο μαζί με το αθηναϊκό Θέατρο Ελληνικών Χορών “Δόρα Στράτου” και με το Σύνδεσμο των Φίλων της Ελλάδας διοργανώσαμε τα εργαστήρια ελληνικού χορού. Ο κύριος Στέργιος Θεωχαρίδης και άλλοι δάσκαλοι ήλθαν από το Θέατρο και για 10 ώρες δίδασκαν μια ομάδα των 30 ατόμων.

Το Μάιο με το πρόγραμμα Erasmus μας επισκέφτηκε η κυρία καθ. Αφροδίτη Αθανασόπουλου (Παν/μιο της Κύπρου) για μια βδομάδα ως visiting professor. Μας έδωσε τρεις διαλέξεις - για τον Καβάφη, τον Καζαντζάκη και το κυπριακό ζήτημα. Η επίσκεψη αυτή σίγουρα θα εντείνει τις επαφές μεταξύ των πανεπιστημίων μας.

Επισκεφτήκαμε το Μουσείο της Παραδοσιακής Ζωής σε χωριό Στενή της Κύπρου με αποτέλεσμα την απόφαση να ετοιμάσουμε κοινό βιβλίο-κατάλογο του Μουσείου σε τρεις γλώσσες μαζί με μια μικρή μελέτη για τον παραδοσιακό πολιτισμό της Κύπρου.

2. ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΦΟΥΝΤΑΚΙΑ»

Στο τμήμα Νεοελληνικής Φιλολογίας λειτουργεί φοιτητικός χορευτικός σύλλογος «Φουντάκια». Για τις δραστηριότητες του Συλλόγου πληροφορεί το μπλόγκ τους <http://fundakia.blogspot.com>

3. ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Οι φοιτητές της Νεοελληνικής Φιλολογίας συμμετέχουν στις δραστηριότητες του Μεσογειακού Φοιτητικού Συλλόγου.

4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

Όλες οι αναφορές για την δραστηριότητα του Εργαστηρίου στην ελληνική γλώσσα (λεπτομερή Πρακτικά και μια σύνθετη αναφορά) βρίσκονται στην ιστοσελίδα <http://www.psh.al.uw.edu.pl/node/4>.